

KUNTIEN JÄTESTRATEGIAN YHTEINEN OSA

kausi 2005 - 2009

**Jätekkö Oy:n toimialueen kunnat
2005**

KUNTIEN JÄTESTRATEGIAN YHTEINEN OSA
kausi 2005 - 2009

Jätekukko Oy:n toimialueen kunnat
2005

Jätestrategia löytyy myös internetistä, Jätekukko Oy:n sivuilta osoitteesta www.jatekukko.fi

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	2
2 JÄTESTRATEGIAN TAVOITTEET JA LAADINTAPROSESSI	2
2.1 Strategian tarkoitus, tavoitteet ja aikataulu	2
2.2 Strategian laadintaprosessi	2
3 JÄTEHUOLLON TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
3.1 Ajankohtaista lainsäädäntöä	3
3.2 Valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset suunnitelmat	4
3.3 Paikalliset toiveet ja tarpeet	5
4 VISIO JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT	7
5 KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT	7
1. Kriittinen menestystekijä: Jätteiden synnyn ehkäisy	8
2. Kriittinen menestystekijä: Tuotteiden eliniän pidentäminen ja tehokas hyötykäyttöön ohjaaminen	9
3. Kriittinen menestystekijä: Hyödynnetään raaka-aineeksi kelpaamattomien jätteiden sisältämä energia	9
4. Kriittinen menestystekijä: Ympäristökuormitus on vähäistä	9
5. Kriittinen menestystekijä: Riittävän palveluverkoston muodostaminen	10
6. Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat tiedotus- ja neuvontapalvelut	10
7. Kriittinen menestystekijä: Taksat ovat läpinäkyvät	10
8. Kriittinen menestystekijä: Yhteiset ja selkeät pelisäännöt ja käytännöt	10
9. Kriittinen menestystekijä: Yhteistyö jätehuollon järjestäjien kesken	11
10. Kriittinen menestystekijä: Toimiva logistiikka	11
11. Kriittinen menestystekijä: Jätehuolto järjestetty määritellyn palvelutason mukaisesti ..	12
12. Kriittinen menestystekijä: Toimiva yhteistyö viranomaisten, järjestäjien ja asiakkaiden välillä	12
13. Kriittinen menestystekijä: Järjestäjien tuottama raportointi on selkeää ja ymmärrettävää	12
14. Kriittinen menestystekijä: Kaikki asiakkaat ovat tietoisia velvoitteistaan	13
6 TAVOITTEET JA TOIMENPITEET KAUDELLE 2005 - 2009	14
7 STRATEGIAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET	22
TERMIEN SELITYKSIÄ	23

- Liitteet:
- Liite 1,** Jätestrategiahankkeen ohjausryhmä ja neuvottelukunta
  - Liite 2,** Jätestrategiahankkeen teematyöryhmät
  - Liite 3,** Jätestrategiahankkeen valmisteluvaiheessa kuullut tahot sekä tahot, joilta pyydettiin lausuntoa jätestrategian luonnoksesta
  - Liite 4,** Yhteenveto strategiahankkeen kotitalouksien kyselyjen vastauksista
  - Liite 5,** Työnjako kunnan jätehuoltoviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävissä sekä jätehuollon palvelutehtävissä

1 JOHDANTO

Suomen Kuntaliiton antaman suosituksen mukaan jokaisessa kunnassa olisi laadittava oma jätepoliittinen ohjelma, jonka valtuusto hyväksyy. Koska 17 Pohjois- ja Etelä-Savossa sekä Keski-Suomessa sijaitsevan kunnan lakisääteisiä jätehuollon palvelutehtäviä hoitaa kuntien omistama yhtiö Jätekuikko Oy, on luonnollista, että kunnat laativat yhteisen jätestrategian. Tämä asiakirja on jätestrategian yhteinen osa. Kunnat voivat laatia tätä yhteistä osiota täydentäviä omia, kuntakohtaisia jätestrategioita.

2 JÄTESTRATEGIAN TAVOITTEET JA LAADINTAPROSESSI

2.1 Strategian tarkoitus, tavoitteet ja aikataulu

Jätekuikko Oy:n osakaskuntien jätestrategian tavoitteena on jätehuoltojärjestelmän kehittämiskohteiden kartoittaminen, toimintalinjausten etsiminen todetuille kehittämiskohteille sekä vastuiden ja työnjaon selkeyttäminen. Tällä strategialla Jätekuikko Oy:n osakaskunnat ilmaisevat tahtonsa jätehuollon toteuttamiseksi ja kehittämiseksi valitsemillaan päämäärillä ja niiden tavoittelemiseksi määritellyillä toimenpiteillä.

Tässä strategiassa on esitetty tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2005 – 2009. Tämän kauden tärkeimmät kehittämiskohteet, ovat läpinäkyvien ja kannustavien taksojen laadinta, palveluverkoston täydentäminen, tiedotus- ja neuvontapalvelujen edelleen kehittäminen, jätteiden synnyn ehkäisy, palvelutason määrittely sekä pelisääntöjen ja käytäntöjen tarkentaminen. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen käydään läpi vuosittain neuvottelukunnan kokoontumisissa. Tavoite- ja toimenpideosio päivitetään v. 2009.

2.2 Strategian laadintaprosessi

Jätekuikko Oy:n omistajakunnat päättivät 25.11.2003 pidetyssä seminaarissa laatia kuntien yhteisen jätestrategian. Hanketta valmisteltiin joulukuun 2003 ja tammikuun 2004 välisenä aikana hakemalla rahoitusta ja suunnittelemalla hankkeen hallinnointia. Jätestrategiahankkeelle myönnettiin EU-rahoitusta ja hanke kuuluu Pohjois-Savon maakunnan tavoite 1 –ohjelmaan. Muina rahoittajina hankkeessa ovat Jätekuikko Oy ja sen 18 omistajakuntaa.

Jätestrategiahanke käynnistyi helmikuussa 2004 palkkaamalla hankkeelle projektityöntekijä. Hankkeelle perustettiin ohjausryhmä, neuvottelukunta ja kolme teematyöryhmää. Ohjausryhmän ja neuvottelukunnan jäsenet on esitetty liitteessä 1 ja teematyöryhmien jäsenet liitteessä 2. Ohjausryhmä ohjasi strategian laatimista ja teematyöryhmien työskentelyä sekä valmisteli neuvottelukunnan kokoontumiset. Neuvottelukunnan rooli oli toimia kuntien yhteistyö- ja keskustelufoorumina sekä päättää strategian isoista linjauksista. Neuvottelukunta hyväksyi ohjausryhmän esittämät hankkeessa käsiteltävät asiat ensimmäisessä kokoontumisessaan maaliskuussa 2004. Neuvottelukunnan toinen kokoontuminen oli syyskuussa 2004 pidetty seminaari, jossa määriteltiin strategian visio, strategiset päämäärät ja kriittiset menestystekijät. seminaarin työskentelyä ohjasi konsultti TkT Juha Kaila, Kasui Oy:stä. Neuvottelukunta hyväksyi strategialuonnoksen kolmannessa kokoontumisessaan huhtikuussa 2005, minkä jälkeen strategia lähetettiin strategiaehtotuksena kuntien valtuustojen hyväksyttäväksi.

Hankkeeseen valitut asiat käsiteltiin kolmessa teematyöryhmässä, VIRKA, NEUVO JA JULKO. VIRKA-työryhmässä käsiteltiin jätehuollon viranomaisasioita ja niihin läheisesti liittyviä muita

asioita. NEUVO-työryhmässä käsiteltiin jätehuollon neuvontaa ja tiedotusta. JULKO-ryhmä keskittyi järjestetyn jätteenkuljetuksen ulkopuolisiin jätteisiin liittyviin asioihin.

Kevään ja kesän 2004 aikana kartoitettiin jätehuollon kehittämiskohteita kuulemalla kuntalaisia, yrityksiä, yhdistyksiä, jätehuoltoa toteuttavia yhteistyökumppaneita, asiantuntijoita ja jätehuollon viranomaisia. Ohjausryhmän ja teematyöryhmien valitsemat kuullut tahot on esitetty liitteessä 3. Kerätyn aineiston pohjalta laadittiin visio, strategiset päämäärät, kriittiset menestystekijät sekä tavoitteet ja toimenpiteet aikatauluineen ja toimijoineen Balanced Score card –menetelmää hyödyntäen.

Jätekukko Oy on osallistunut kuntien kanssa laatimistyöskentelyyn. Strategian laadinta on ollut kaikkien osallisten välinen vuoropuheluprosessi, jossa jaetaan tietoa ja saadaan palautteita.

Strategian vaikutusten arvioimiseksi seurataan tiettyjen parametrien, kuten esim. jätemäärien kehittymistä. Lisäksi tämän strategiahankkeen tiimoilta tehty kysely kotitalouksiin tehdään uudelleen v. 2009 tavoitteiden ja toimenpiteiden päivityksen yhteydessä sen hetkisen tilanteen selvittämiseksi.

3 JÄTEHUOLLON TOIMINTAYMPÄRISTÖ

3.1 Ajankohtaista lainsäädäntöä

Jätehuolto on pitkälle säädeltyä. Jätteitä koskevia säädöksiä annetaan EU-tasolla ja ne pannaan täytäntöön kansalliseen lainsäädäntöön. Jätelaki (1072/93) ja asetus (1390/1993) ovat jätteitä koskevan lainsäädännön perusta Suomessa. Niihin on sisällytetty EU:n jättepolitiikan periaatteet ja toimintalinjaukset.

Jätelain mukaan kunnat ovat velvollisia järjestämään

- asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen kuljetuksen sekä hyödyntämisen tai käsittelyn
- asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyneen ongelmajätteen hyödyntämisen tai käsittelyn (jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä)

Lainsäädännön ja vaatimusten kiristyessä monet kunnat ovat perustaneet yhtiöitä hoitamaan jätehuollon palvelutehtäviä. Yhtiöt hoitavat kunnille lakisääteisesti määrätyt jätehuollon järjestämisen tehtävät, mutta voivat kuntien määräämissä rajoissa tarjota palveluliiketoimintaa myös vapaille markkinoille.

Jätelain muutokset astuivat voimaan 1.9.2004. Jätelain muutoksen mukaan järjestetty jätehuolto on suunniteltava ja hoidettava siten, että jätteen haltijoille turvataan riittävä palvelutaso ja että jätteiden keräyspaikat ovat kohtuullisesti saavutettavissa lukuun ottamatta niitä jätteitä, jotka jätteen haltija kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti hyödyntää tai käsittelee itse. Kunnan tulee hyväksyä taksa siten, että jätemaksu vastaa tarjottua palvelutasoa ja kannustaa jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä jätteen hyödyntämiseen. Lisäksi jätelain muutoksessa on luku tuottajavastuusta. Jätelain muutokseen liittyen Suomen ympäristökeskuksessa on valmisteilla opas, jonka on tarkoitus selkeyttää riittävää palvelutasoa, aluekeräyspisteiden kohtuullista saavutettavuutta sekä asianmukaista omatoimista jätteen hyödyntämistä ja käsittelyä.

Jätelain muutoksen hyväksymisen jälkeen hyväksyttiin asetus romuajoneuvoista (581/2004), joka pohjautuu EU:n romuajoneuvodirektiiviin. Tällä asetuksella säädettiin, että ajoneuvon viimeinen haltija on oikeutettu luovuttamaan romuajoneuvon veloituksetta hyväksytyyn vastaanottopisteeseen. Lisäksi säädettiin, että ajoneuvon valmistaja ja ammattimainen maahantuoja vastaavat romuajoneuvojen jätehuollon järjestämisestä ja siitä aiheutuvista kustannuksista. Vastaava Valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (852/2004) on annettu 9.9.2004 ja se tulee voimaan 13.08.2005. Sähkö- ja elektroniikkalaitteen valmistajan ja ammattimaisen maahantuojan velvollisuus on tällöin järjestää sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräys, esikäsittely, hyödyntäminen ja muu jätehuolto sekä vastata niistä aiheutuneista kustannuksista. Muut voimassa olevat tuottajavastuupäätökset ovat Valtioneuvoston päätös (VNp) käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisestä ja käsittelystä (1246/1996), VNp pakkauksista ja pakkajätteestä (926/1997) ja VNp keräyspaperin talteenotosta ja hyödyntämisestä. Käytöstä poistettujen renkaiden kierrätyksen ja hyödyntämisen järjestämisestä vastaa Suomen Rengaskierrätys Oy, keräyspaperista Paperinkeräys Oy ja pakkauksien hyödyntämisestä kahdeksan materiaaliakohtaista tuottajayhteisöä, joiden yhteisenä palveluyrityksenä toimii Pakkausalan Ympäristörekisteri Oy. Jätelain muutoksen 18 f §:n nojalla Pirkanmaan ympäristökeskus toimii tuottajavastuuasioissa valtakunnallisena viranomaisena, jonka tiedostoon tuottajayhteisöjen on ilmoitauduttava.

Asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla tuli voimaan 1.1.2004. Asetuksen mukaan liete ja umpikaivojen jäte on kuljetettava ja käsiteltävä siten kuin siitä säädetään jätelaissa (1027/1993) tai sen nojalla.

Eläinperäisiä sivutuotteita koskeva EY-asetus (1774/2002) tuli voimaan lokakuussa 2002 ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa 1.5.2003 alkaen. Asetuksen tarkoitus on suojata entistä paremmin kansanterveyttä ja eläinten terveyttä. Sivutuotteet luokitellaan kolmeen luokkaan ja kullekin luokalle on määritelty sallitut käsittelytavat. Sivutuotteita ovat eläinten ruhot/ruhon osat tai niistä saatavat tuotteet, joita ei ole tarkoitettu elintarvikkeeksi sekä lanta ja ruuansulatuskanavan sisältö. Asetuksen soveltamisalaan kuuluu myös ruokajäte, jos se on peräisin kansainvälisestä lentoliikenteestä, tarkoitettu eläinten kulutettavaksi tai tarkoitettu biokaasulaitoksessa käytettäväksi tai kompostoitavaksi. Asetuksen täytäntöönpanoa ohjaa ja valvoo Suomessa Maa- ja Metsätalousministeriö yhdessä Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen kanssa. Eläinperäisten jätteiden käsittelyssä on noudatettava sekä ympäristölainsäädäntöä että sivutuoteasetusta. Jos lopputuotteet päätyvät maatalouteen tai viherrakentamiseen, on lisäksi noudatettava lannoitelainsäädäntöä.

3.2 Valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset suunnitelmat

Jätelain mukaan jätelaissa ja sen nojalla säädettyjen ja määrättyjen tehtävien hoitamiseksi ja kehittämiseksi ympäristöministeriö ja alueelliset ympäristökeskukset on velvoitettu laatimaan jätteitä ja jätehuoltoa koskevia suunnitelmia, valtakunnallisen jätesuunnitelman ja alueelliset jätesuunnitelmat. Näissä suunnitelmissa esitetään jätteitä ja jätehuollon nykytilaa koskevat tiedot, kehittämistavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet.

Valtakunnallinen jätesuunnitelma on voimassa 31.12.2005 saakka. Jätesuunnitelmassa on asetettu määrälliset tavoitteet jätteiden synnyn ehkäisemiselle ja jätteiden hyödyntämisasteen nostamiselle sekä saastuneiden maa-alueiden kunnostamiselle. Jätteiden haitallisuuden vähentämiselle sekä jätteiden ja jätehuollon aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemiselle on asetettu laadullisia tavoitteita. Alueelliset jätesuunnitelmat tarkentavat valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteita ja esittävät alueellisia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Jättekukon omistajakunnat sijaitsevat kolmen alueellisen ympäristökeskuksen alueella. Pohjois-

Savon ympäristökeskuksen alueellinen jätesuunnitelma (tarkistettu 2003), Etelä-Savon ympäristökeskuksen alueellinen jätesuunnitelma (tarkistettu 2001) ja Keski-Suomen ympäristökeskuksen alueellinen jätesuunnitelma (tarkistettu 2003) esittävät tavoitteita ja toimenpiteitä jätehuollolle vuoden 2005 loppuun saakka. Valtakunnallinen jätesuunnitelma ja alueelliset jätesuunnitelmat olivat tausta-aineistona tätä strategiaa laadittaessa.

Myös muissa valtakunnallisissa ja paikallisissa suunnitelmissa on jätehuollolle asetettu tavoitteita. EU:n jäsenvaltiot ovat laatineet kansallisia strategioita kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan jätteen määrän vähentämiseksi. Strategioilla varmistetaan, että EY:n neuvoston kaatopaikkadirektiivin (1999/31/EY) numeeriset tavoitteet ja aikataulu toteutuvat. Suomen kansallinen strategia biohajoavan jätteen kaatopaikkakäsittelyn vähentämiseksi valmistui 2.12.2004. Strategia lähtee siitä, että jätteiden lajittelua, esikäsittelyä ja hyödyntämistä koskevista ratkaisuksista ja uusien laitosten rakentamisesta päätetään jätehuoltoalueittain kuntien, laitosten ja yhtiöiden kesken. Alueellinen järjestelmä voi rakentua jätteen synty paikka- ja aluekeräyksestä, kierrätyksestä, esikäsittelylaitoksista, biologisista hyödyntämistä tai käsittelylaitoksista taikka jätteen energiasisällön hyödyntävistä poltto- ja rinnakkaispolttolaitoksista samoin kuin näiden erilaista yhdistelmistä. Vaikka biojätestrategiaa ei aikataulullisista syistä ehditty täysin huomioimaan kuntien jätestrategian laadinnassa, on biojätestrategiassa ehdotettuja keinoja kaatopaikkakäsittelyn vähentämiseksi kirjattu tähän kuntien jätestrategiaan.

Myös kuntien omissa suunnitelmissa ja ohjeissa, kuten ympäristöohjelmissa on asetettu tavoitteita ja toimenpiteitä jätehuollolle. Myös nämä ohjelmat olivat tausta-aineistona tätä strategiaa laadittaessa.

3.3 Paikalliset toiveet ja tarpeet

Jätestrategiahankkeen aikana kehittämistoiveita ja -tarpeita selvitettiin kuulemalla kuntalaisia, yrityksiä, yhdistyksiä, jätehuoltoa toteuttavia yhteistyökumppaneita, asiantuntijoita ja jätehuollon viranomaisia sekä kuntien virkamiehiä.

Jätehuollosta ja sen toimivuudesta lähetettiin kysely 750 kotitalouteen. Otanta tehtiin Jätekuukon asiakasrekisteristä ja siinä oli mukana omakotitaloja ja loma-asuntoja. Kyselyjen vastauksista selvisi, että omakotitaloasujat ja kesämökkiläiset ovat enimmäkseen tyytyväisiä nykyisiin jätehuollon palveluihin. 82 % kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että olemassa olevat jätehuollon palvelut ovat riittävät. Käytetyimpiä palveluja ovat ekopisteet, Jätekuukon asiakaspalvelu, apteekki, ongelmajätteiden vastaanottopisteet ja paikalliset jäteasemat. Parhaat arvot saivat apteekit (lääkejätteiden vastaanottopisteinä), puutarhajätteiden vastaanottopisteet, Heinälammrinrinteen jätekeskus Kuopiossa, ongelmajätteiden keräystempaus ja Jätekuukon asiakaspalvelu. Palveluissa todettiin olevan hyvää tarpeellisuutta, helppous ja asiallinen palvelu. Lisää ekopisteitä sekä palveluja enemmän haja-asutusalueille kuitenkin toivottiin. Myös muita vastaanottopalveluja kuten puutarhajätteiden, kodinkoneiden, rakennusjätteiden ja maatalousmuovien vastaanottoaikoja toivottiin. Ekopisteet valittiin myös tärkeimmäksi kehitettäväksi palveluksi. Seuraavaksi tärkeimmiksi kehitettäväksi palveluiksi valittiin ongelmajätteiden vastaanottopisteet, paikalliset jäteasemat ja ongelmajätteiden keräystempaus. Tiedotuksen ja neuvonnan osalta kiiteltiin asiallista opastusta, nettisivuja ja tiedotteita, mutta tiedotusta ja neuvontaa toivottiin kuitenkin lisäävän, erityisesti talouskohtaista tiedotusta ja tiedotusta vastaanottopalveluista. 29 %:lla vastanneista oli jätteitä, joille he eivät tieneet vastaanottoaikoja. Kritiikkiä saivat myös palvelujen etäisyys, epäsiisteys ja huonot aukioloajat. Yhteenvedo kyselyn tuloksista on tämän strategian liitteenä (liite 4).

Ohjausryhmä ja teematyöryhmät valitsivat yhdistyksiä, yrityksiä ja laitoksia, joilta kysyttiin mielipiteitä jätehuollon nykyisistä palveluista toiveita ja kommentteja niiden kehittämiseksi. Kuuleminen tapahtui henkilökohtaisella haastattelulla, kirjallisella kyselyllä tai vapaamuotoisesti sähköpostitse. Haastattelun aihepiiri riippui kuultavasta tahosta. Lista kuulluista tahoista on esitetty liitteessä 3. Em. tahot esittivät toiveinaan mm., että jätteiden synnyn ehkäisyyn panostetaan, jätteiden kierrätystä ja hyötykäyttöä edistetään, ekopisteitä lisätään, maatilat huomioidaan entistä paremmin jätehuollon palveluja ja neuvontaa suunniteltaessa, yrityksille tarjotaan mahdollisuus kustannustehokkaaseen toimintaan jätehuollon osalta, terveydenhuollon jätteille turvataan lainsäädännön kiristyessä vastaanotto- ja käsittelypalvelut, biojätekeräys mahdollistettaisiin myös omakotitaloille, ongelmajätekeräyksen järjestämistä jatkossakin sekä monia pieniä toiveita liittyen mm. tyhjennysväleihin. Lisäksi nostettiin esille polttokelpoisen jätteen suuret määrät ja selvitettiin mahdollisuuksia ottaa saostus- ja umpikaivolietteet järjestettyyn jätteenkuljetukseen, jolloin lietteitä toimitettaisiin jatkossa enemmän jätevedenpuhdistamoilla. Tiedotusta ja neuvontaa kiiteltiin, mutta niitä toivottiin lisää. Eri vastaanottopalvelut saivat sekä hyvää että huonoa palautetta.

Kuntien ympäristönsuojelun ja teknisen toimen edustajilta kysyttiin toiveita, kommentteja ja kehitysideoita hankkeeseen valittujen teemojen osalta. Kunnat esittivät näkemyksiään jätehuoltomääräysten päivittämiseksi, palveluverkoston kehittämiseksi, kuntien ja Jättekukon välisen yhteistyön kehittämiseksi, työnjaon ja pelisääntöjen selkeyttämiseksi, loma-asuntojen jätehuollon kehittämiseksi, hintapolitiikan kehittämiseksi, jätteiden synnyn ehkäisyn sekä jäteneuvonnan ja tiedotuksen kehittämiseksi, kuntalaisten mielipiteiden kuulemisen kehittämiseksi, yritysten jätehuollon kehittämiseksi, saostus- ja umpikaivolietteiden keräyksen ja kuljetusten järjestämiseksi, tuottajavastuun alaisten jätteiden jätehuollon kehittämiseksi ja tiettyjen jätelajien hyödyntämisen parantamiseksi.

Kaikkien kommenttinsa esittäneiden tahojen toiveet on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon strategian laadinnassa.

4 VISIO JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

JÄTEKUKKO OY:N OSAKASKUNTIEN VISIO VUOTEEN 2015

MATERIAALITALOUTTA HOIDETAAN KESTÄVÄN KEHITYKSEN MUKAISESTI SITEN, ETTÄ LUONNONVAROJEN KULUTUS JA YMPÄRISTÖKUORMITUS ON MAHDOLLISIMMAN VÄHÄINEN

TÄMÄN SAAVUTTAMISEKSI KUNNAT TARJOAVAT:

- laadukkaat ja kustannustehokkaat jätehuoltopalvelut
- asukkaille mahdollisuuden toimia jätehuollossa kestävän kehityksen mukaisesti
- yrityksille ja yhteisöille hyvän toimintaympäristön jätehuollon järjestämiseksi

RAJAUKSET JA MÄÄRITELMÄT

Tässä strategiassa käsitellään kestävää materiaalitaloutta ainoastaan jätteiden synnyn ehkäisyn ja jätehuollon osalta. Muu kestävä materiaalitalous käsitellään kuntien muissa ohjelmissa ja suunnitelmissa.

Tässä strategiassa materiaalitaloudella tarkoitetaan tuotteen ja/tai palvelun koko elinkaaren aikaista luonnonvarojen kulutusta ja ympäristövaikutuksia.

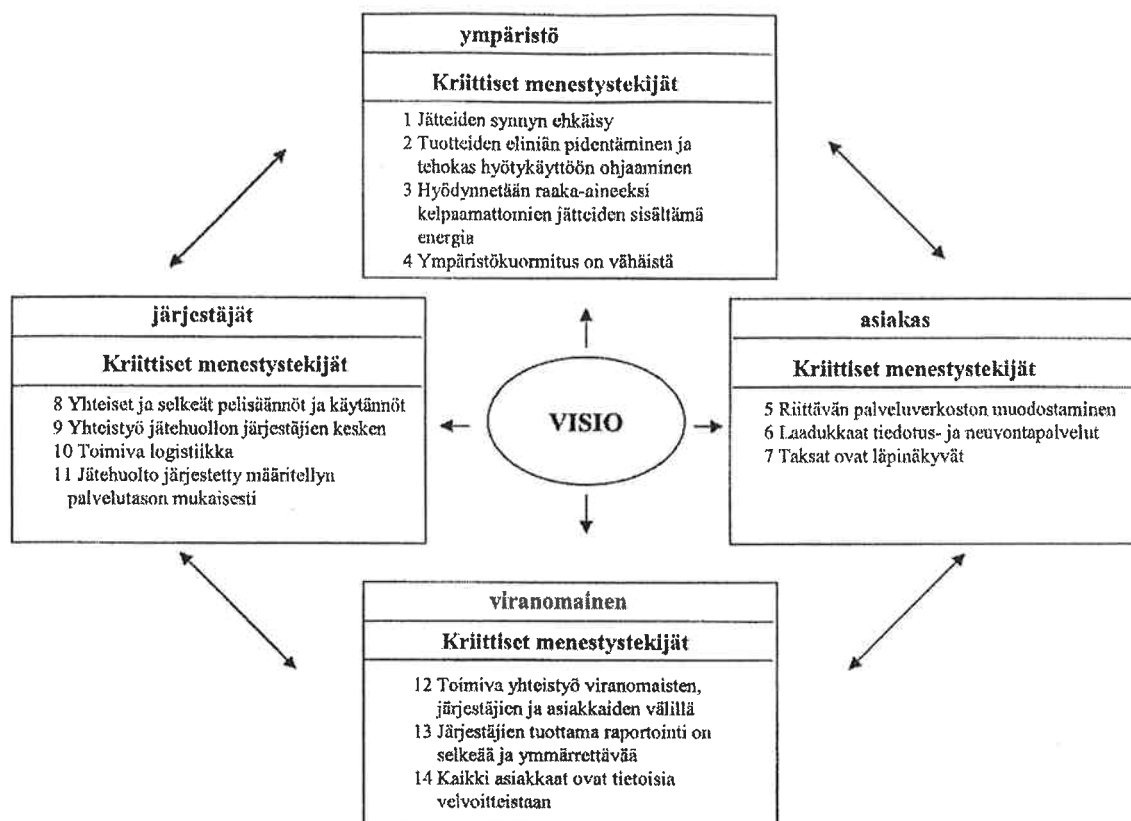
STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Visiolle määriteltiin kuusi visiota täsmentävää ja kuvaavaa strategista päämäärää:

- Jätehuolto ymmärretään peruspalveluksi
- Jätelain pääperiaatteet (jätteiden synnyn ehkäisy, hyötykäyttö, loppusijoitus) on mahdollista toteuttaa
- Palvelut ovat kohtuudella saatavissa ja palvelutaso on suhteutettu olosuhteisiin
- Asiakkaat kokevat palvelut luotettaviksi, turvallisiksi ja kattaviksi
- Jätehuollon palvelut ovat tunnettuja
- Taksat ovat kohtuulliset, vähäjalteisuuden ja hyötykäyttöön kannustavat

5 KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Kriittiset menestystekijät kuvaavat asioita, joissa on onnistuttava vision toteuttamiseksi. Niiden määrittelyssä käytettiin neljää eri näkökulmaa: ympäristö, asiakas, järjestäjä ja viranomainen. Kullekin kriittiselle menestystekijälle määriteltiin edelleen tavoitteet, toimenpiteet vastuineen ja aikatauluineen. Näkökulmat ja kriittiset menestystekijät on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Jätestrategian kriittiset menestystekijät näkökulmien mukaan jaettuna.

1. Kriittinen menestystekijä: Jätteiden synnyn ehkäisy

Jätelain ensisijainen tavoite on huolehtia kaikessa toiminnassa siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteiden synnyn ehkäisyssä keskeisinä toimijoina ovat ne, jotka tuottavat jätettä. Kyse on siis pitkälti siitä, kuinka kuluttajat ja tuotteiden valmistajat saataisiin toimimaan niin, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Ympäristönsuojelu- ja jätelain nojalla kuntien tulee edistää jätteen synnyn ehkäisyä (YSL 4 §, 43 §, 45 §; JL 4 §).

Asenteet vaikuttavat kulutustottumuksiin. Lasten asenteisiin vaikuttaminen on helpointa ja hedelmällisintä. Kouluissa ja päiväkodeissa tapahtuvalla ympäristökasvatuksella lapsia ja nuoria opastetaan vähän jätettä tuottavaan elämäntapaan ja jätteiden ympäristövaikutusten ymmärtämiseen. Aikuisväestön asenteisiin vaikuttaminen on haasteellisempaa. Ympäristövalistuksen keinoin voidaan kuitenkin yrittää vaikuttaa myös aikuisiin. Kunnat ovat antaneet jätehuollon neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävät Jätekuukko Oy:lle. Kunnat voivat omalla toiminnallaan näyttää esimerkkiä mahdollisimman vähän jätettä tuottavasta toiminnasta.

Neuvonnalla ja ympäristölupien määräyksillä voidaan opastaa ja ohjata yrityksiä materiaalitehokkaaseen toimintaan. Ympäristönsuojelulain nojalla lupa- ja valvontaviranomaisilla on oikeus ja velvollisuus antaa luvassa tarpeelliset jätelain ja ympäristönsuojelulain mukaiset määräykset mm. jätteistä ja niiden synnyn ja haitallisuuden vähentämisestä (YSL 4 §, 43 §, 45 §; JL 4 §).

2. Kriittinen menestystekijä: Tuotteiden eliniän pidentäminen ja tehokas hyötykäyttöön ohjaaminen

Jätelain mukaan jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Tässä strategiassa jätteiden hyötykäyttöön ohjaamiseksi on ehdotettu tiiviimmän yhteistyöverkoston muodostaminen kierrätyskeskusten kanssa, hyötyjätekeräyksen laajentamista, parannustoimenpiteitä metalliromujen, puutarhajätteiden, maatalousmuovien keräämiseksi sekä omatoimisen kompostoinnin edistämiseksi.

Tuottajien vastuulla olevien jätteiden (renkaat, paperi, pakkaukset, romuajoneuvot sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteet) hyödyntämistä on käsitelty kohdassa 9 Yhteistyö jätehuollon järjestäjien kesken.

3. Kriittinen menestystekijä: Hyödynnetään raaka-aineeksi kelpaamattomien jätteiden sisältämä energia

Jos jätteen sisältämää ainetta ei pystytä hyödyntämään esim. uusien tuotteiden valmistuksessa, on jätelain mukaan pyrittävä toissijaisesti hyödyntämään jätteen sisältämä energia. Jätteen sisältämä energia voidaan hyödyntää esim. mädättämällä jäte, jolloin syntyvä biokaasu voidaan polttaa lämmöksi tai polttamalla jäte tai siitä valmistettu polttoaine.

4. Kriittinen menestystekijä: Ympäristökuormitus on vähäistä

Jätteistä sekä niiden keräyksestä, kuljetuksesta, käsittelystä ja loppusijoituksesta aiheutuvat ympäristöhaitat on pidettävä mahdollisimman pieninä. Ympäristön roskaantuminen koetaan ongelmalliseksi. Jätestrategian laadinnan aikana tuli useilta tahoilta toiveita, että eko- ja aluekeräyspisteiden siisteyteen kiinnitettäisiin enemmän huomiota. Näihin pisteisiin toimitetaan usein jätettä, joka ei kuulu niihin. Lisäksi aluekeräyspisteet ovat usein liian täynnä, koska pisteitä käyttävät myös ns. vapaamatkustajat eli ihmiset, jotka eivät ole maksua maksaneet. Roskaantumista voidaan yrittää torjua tekemällä jätteiden toimittaminen asianmukaisesti paikkoihin mahdollisimman helpoksi, tiedottamalla ja lisäämällä valvontaa. Jätteiden hallitsematon poltto kuormittaa myös ympäristöä. Poltosta annettavilla määräyksillä, määräyksien valvonnalla sekä tiedotuksella pyritään estämään jätteiden asiaton poltto.

Myös yritysten, erityisesti pk-yritysten jätehuollon kehittämisellä voidaan vähentää ympäristökuormitusta. Ympäristönsuojelusyistä on katsottu perustelluksi, että erityisesti pk-yrityksille tarjotaan jätehuollon palveluja varsinkin, jos tarjontaa ei löydy vapailta markkinoilta tai sen taso ei vastaa jäte- tai ympäristösuojelulaissa edellytettyä. Tässä strategialuonnoksessa on pyritty ottamaan huomioon pk-yritysten tarpeet, koska niillä saattaa usein olla rajalliset resurssit (aika, tieto, talous) jäte- ja ympäristötiedon hankkimiseen ja ratkaisujen etsimiseen. Jätekuukko Oy voi tarjota jätehuollon palveluja myös muille kuin pk-yrityksille.

Isojen yritysten toimintaa ohjaavat useimmiten ympäristöluvut tai laatujärjestelmät ja niillä on myös paremmat taloudelliset ja tiedolliset edellytykset järjestää asiallinen jätehuolto.

5. Kriittinen menestystekijä: Riittävän palveluverkoston muodostaminen

Asiakkaan kannalta on tärkeää, että jätehuollon palveluverkosto on riittävä kaikkien jätteiden osalta. Tässä yhteydessä nostettiin esille järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuulumattomat jätteet, joiden vastaanottoaikojen ja käsittelyn järjestäminen on ollut jollakin tavoin ongelmallista. Tällaisia jätteitä ovat ylijäämämaat, kannot, maatilojen jätteet, ongelma- ja rakennusjätteet, saastuneet maat sekä terveydenhuollon ja eläinperäiset jätteet. Näiden jätteiden vastaanottopalvelujen kehittämiseksi tässä strategiassa esitetään joitakin toimenpiteitä. Erityisesti pk-yritysten jätehuollon järjestämisen helpottaminen nousi esille myös tässä yhteydessä.

Loma-asuntojen jätehuollon järjestäminen on koettu hankalaksi. Ratkaisuksi ehdotettiin kimppojen markkinoimista, aluekeräyspisteiden järjestämistä ja tiedotusta palveluista.

Palveluverkostoa on käsitelty myös kohdassa 11 Jätehuolto järjestetty määritellyn palvelutason mukaisesti.

6. Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat tiedotus- ja neuvontapalvelut

Tiedotus- ja neuvontapalvelut tukevat jätehuollon palvelujen järjestämistä sekä lainsäädännön ja määräysten tavoitteita. Tiedotus ja neuvonta liittyvät läheisesti kaikkiin jätehuollon osa-alueisiin. Riittävien resurssien turvaaminen tiedotukseen ja neuvontaan on tärkeää. Tiedotuksessa ja neuvonnassa on otettava huomioon kaikki eri kohderyhmät ja asiakkailta tulee olla mahdollisuus antaa palautetta. On myös huomioitava, että tieto tavoittaa asiakkaan, ja että toisaalta asiakas saa haluamansa tiedon. Strategian laadinnan yhteydessä todettiin, että laadukas tiedotus ja neuvonta ovat selkeää, ajan tasalla olevaa ja vuorovaikutteista. Lisäksi neuvonnan laatua kuvattiin sanoilla havainnollinen, yksinkertainen ja asiakasläheinen. Tiedotuksen laatua kuvattiin myös sanoilla säännöllinen, kiinnostava, suunnitelmallinen ja sisällöltään oikeaa.

7. Kriittinen menestystekijä: Taksat ovat läpinäkyvät

Opastettaessa ja ohjattaessa asiakkaita jätteiden synnyn ehkäisyyn ja jätemäärän vähentämiseen, tullaan tilanteeseen, jossa jätehuollon kustannukset on katettava entistä pienemmistä jätemääristä perittävillä maksuilla. Taksojen tulee toisaalta olla vähäjätteisyyteen ja hyötykäyttöön kannustavat mutta toisaalta niillä pitää kattaa syntyneet kustannukset. Myös asukkaille maksuttomien palvelujen (ekopisteet, ongelmajätehuolto, tiedotus ja neuvonta) järjestämisestä aiheutuvat kustannukset on katettava. Lisäksi 1.9.2004 voimaantulleen jätelain muutoksen mukaan jätemaksun tulee vastata tarjottua palvelutasoa, mikä lisää taksojen laadinnan haastavuutta. Taksarakenteen on oltava selkeä ja läpinäkyvä, jotta siitä pystyy ymmärtämään, mitä kustannuksia milläkin taksan osalla katetaan. Tässä strategiassa ehdotetaan taksasta eriytettävän kiinteä maksuosa, jolla katettaisiin asiakkaille maksuttomat palvelut.

8. Kriittinen menestystekijä: Yhteiset ja selkeät pelisäännöt ja käytännöt

Kuntien omistama yhtiö Jätekuikko Oy vastaa kunnille lakisääteisesti kuuluvista jätehuollon palvelutehtävistä. Kunnat ovat palvelun tilaajia ja päättävät siitä, mitä palveluja ja kenelle Jätekuikko Oy tarjoaa. Jätekuikko Oy päättää, miten se järjestää kuntien määrittelemät palvelut. Lisäksi kunta toimii jätehuollossa valvovana viranomaisena ja hyväksyy taksat sekä jätehuoltomääräykset. Kunnat ovat viime kädessä vastuussa jätehuoltojärjestelmästä ja sen

toimivuudesta. Työnjako kunnan jätehuoltoviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä sekä jätehuollon palvelutehtävistä on esitetty liitteessä 5.

Työnjaon selkeyttäminen on tärkeää, jotta toiminta on sujuvaa ja kaikkia osapuolia tyydyttävää. Lisäksi on erittäin tärkeää, että kaikissa Jätekuukko Oy:n omistajakunnissa on yhtenäiset käytännöt ja pelisäännöt. Esimerkkeinä yhteisten käytäntöjen ja pelisääntöjen sopimisesta on jätelain muutoksen myötä tulleet vapautuksien poistumisesta aiheutuvat toimenpiteet sekä jätehuoltomääräysten ajantasaistaminen, yhtenäistäminen ja soveltaminen.

Kaikkien jätelain 10 §:n tarkoittamien kiinteistöjen on kuuluttava järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Kiinteistöjen liittyminen voidaan tarkistaa vertaamalla kunnan kiinteistörekisteriä Jätekuukko Oy:n asiakasrekisteriin. Rekisterien vertaus ehdotetaan tehtäväksi vuosittain.

Jätelain muutoksen mukaan maksu voidaan määrätä taksasta poiketen tai jättää perimättä ottaen huomioon erityisesti jätteen määrä, järjestetyn jätehuollon palvelutaso ja jätteen omatoiminen hyödyntäminen. Tässä strategiassa ehdotetaan vähäinen jätemäärä otettavan huomioon enemminkin jätehuoltomääräyksiensä mukaisilla tyhjennysväleillä ja pienillä jätteistöillä. Jätelain muutoksen mukaan järjestetystä jätteenkuljetuksesta ei voi enää saada vapautusta, mutta maksusta voidaan vapauttaa. Tässä strategiassa ehdotetaan maksuista vapautettavan tarvittaessa autiotalot ja sellaiset saaret ja muut alueet, joilta ei ole liikenneyhteyksiä tai ei ole luontaista liikennöintiä Jätekuukko Oy:n toimialueelle (edellyttäen, että on lupa Jätekuukko Oy:n toimialueella sijaitsemattomasta kunnasta, jonka alueelle jätteet viedään). Asia tulee kuitenkin sitovaksi vasta kuntien jätehuoltomääräysten ajantasaistamisen yhteydessä. Kaikissa tapauksissa jätteen tuottajan tulee kuitenkin huolehtia jätteistään jätelain mukaisesti.

Tätä asiaa on käsitelty myös kohdassa 12 Toimiva yhteistyö viranomaisten, järjestäjien ja asiakkaiden välillä.

9. Kriittinen menestystekijä: Yhteistyö jätehuollon järjestäjien kesken

Jätehuollon järjestäjiä ovat Jätekuukko Oy:n lisäksi ns. tuottajayhteisöt sekä yksityiset jätehuoltoyritykset ja joidenkin jätteiden, esim. ylijäämämaiden osalta kunnat itse. Yhteistyö eri järjestäjien kesken on oltava sujuvaa, jotta asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelut ja tietoa niistä.

Käytöstä poistetut paperi, renkaat ja romuajoneuvot ovat jätteitä, joiden jätehuollon järjestäminen on ko. hyödykkeiden tuottajien vastuulla. Pakkausjätteiden (lasi, metalli, muovi, pahvi, nestepakkaukset) osalta vastuu jätehuollon järjestämisestä on jaettu siten, että pakkaajan ja kunnan on oltava keskenään yhteistyössä järjestäessään pakkausjätteen hyödyntämistä. Vastuiden selkeyttäminen tuottajien, Jätekuukko Oy:n ja kunnan kesken on tärkeää. Jätekuukko Oy:n ehdotetaan toimivan tuottajayhteisöjen ja kuntien välissä toiminnan linkkinä ja tiedon välittäjänä.

10. Kriittinen menestystekijä: Toimiva logistiikka

Optimoimalla kuljetuslogistiikka saadaan ympäristökuormitus ja kustannukset mahdollisimman pieniksi. Kuljetuslogistiikkaa optimoidaan kilpailuttamalla kuljetukset ja hyödyntämällä saatu palaute. Lisäksi on tärkeää, että on olemassa pelisäännöt, joissa määritellään esim. mahdollisuudet saada ylimääräisiä tyhjennyksiä ja keskeyttää tyhjennykset tietyksi aikaa.

Saostus- ja umpikaivolietteiden ottaminen mukaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen haja-asutusalueiden jätevesien käsittelystä annetun asetuksen mukaisesti tuo mukanaan omat haasteensa. Lietteiden osalta kunkin kunnan on päätettävä, halutaanko kuljetukset hoitaa kunnan järjestämänä, jolloin kunta tai kuljetuksen järjestäjä kunnan puolesta kilpailuttaa kuljetukset, vai sopimusperusteisena, jolloin asiakkaat itse kilpailuttavat kuljetukset.

Jätteiden keräilyyn kannalta on olennaisen tärkeää, että jätteiden keräyspaikat kiinteistöillä on asianmukaisesti rakennettu. Tämä voidaan varmistaa rakennusvaiheessa kuntien rakennusvalvonnan ja rakennussuunnittelijoiden yhteistyönä. Jätekuukko Oy voi tarvittaessa antaa asiantuntija-apua.

11. Kriittinen menestystekijä: Jätehuolto järjestetty määritellyn palvelutason mukaisesti

Jätelain muutoksen mukaan kunnan on määriteltävä jätehuollon palvelutaso. Aluekeräys- ja ekopisteiden, isokokoisten jätteiden ja metalliromun vastaanottopalvelujen (paikalliset jäteasemat), sekä ongelmajätteiden vastaanottoaikojen palvelutaso on pyritty määrittelemään tässä strategiassa vastaanottoaikojen verkoston ja aukioloaikojen avulla. Palvelutason tulee tyydyttää asiakkaita.

Tässä strategiassa ehdotetaan, että asiakkaalta perittävältä taksan pienimmällä mahdollisella kiinteällä maksuosalla saa tässä strategiassa yhteisesti sovitun palvelutason, jota täydennetään perustettavassa palvelutasoryhmässä. Jos johonkin kuntaan halutaan enemmän palveluja, nostetaan taksan kiinteää maksuosaa (taksan kiinteä maksuosa: ks. 7 Taksat ovat läpinäkyvät). Palvelutason määrittelyä jatketaan palvelutasoryhmässä tämän strategian laadintatyön aikana aloitetun palvelutason määrittelyn pohjalta.

Tätä asiaa on käsitelty myös kohdassa 5 Riittävän palveluverkoston muodostaminen.

12. Kriittinen menestystekijä: Toimiva yhteistyö viranomaisten, järjestäjien ja asiakkaiden välillä

Jätehuollon viranomaistehtäviä hoitaa kunnassa yleensä tekninen toimi ja valvontaviranomaisia ovat kunnan ja valtion ympäristöviranomaiset. Jätehuollon järjestäjiä ovat Jätekuukko Oy:n lisäksi esim. tuottajayhteisöt (paperi, renkaat, romuautot, pakkausjätteet) ja kunnat (esim. ylijäämämaiden vastaanotto). Yhteistyön järjestäjien, asiakkaiden ja viranomaisten välillä on oltava toimivaa, jotta jätehuolto toimii ja ympäristökuormitus pysyy mahdollisimman pienenä. Yhteistyön toimivuuteen voidaan vaikuttaa parantamalla tiedonkulkua eri tahojen välillä.

Tätä asiaa on käsitelty myös kohdassa 8 Yhteiset ja selkeät pelisäännöt ja käytännöt

13. Kriittinen menestystekijä: Järjestäjien tuottama raportointi on selkeää ja ymmärrettävää

Jätehuollon järjestäjät tuottavat raportteja toiminnastaan viranomaisten käyttöön ja toiminnan kehittämiseksi. Tuotettujen raporttien on oltava selkeitä ja ymmärrettäviä ja niissä tulee olla riittävä määrä asianmukaista tietoa. Lisäksi asiakkaille tulee antaa yleistä tietoa esim. jätemäärien kehittymisestä. Tässä strategiassa ehdotetaan, että tulevaisuudessa laskussa näkyisi asiakkaan kumulatiivinen jätemäärä ko. vuodelta ja että yritykset saisivat automaattisesti vuoden lopussa koosteen omista jätemääristään.

14. Kriittinen menestystekijä: Kaikki asiakkaat ovat tietoisia velvoitteistaan

Jätelain mukaan jätteen haltijan on huolehdittava jätehuollon järjestämisestä, jätteen tuottajan jätteen keräyksen järjestämisestä ja kiinteistön haltijan järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräyksen järjestämisestä. Kunnan on järjestettävä (joko omana toimintanaan tai muuta yhteisöä tai yksityistä yritystä käyttäen) asumisessa syntyneen jätteen tai ominaisuuksiltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen kuljetus (kunnan järjestämä jätteenkuljetus). Jätehuollon toimivuuden kannalta on tärkeää, että sekä yksityis- että yritysasiakkaat ovat tietoisia velvoitteistaan.

KRUIITINEN MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU/ TOIMIJAT)*	AIKA-TAULU/ VUOSI	SEURANTA/ MITTARI	
1 Jätteiden synnyn ehkäisy	1.1 Ympäristökasvatus on koordinoitua	Laaditaan suunnitelma (sis. mm. tehtävien jako)	Kuntien ympäristötoimet, alueelliset ymp.keskukset	2006	Suunnitelma tehty/ ei tehty	
	1.2 Eri tahojen tekemä jätteiden synnyn ehkäisyn neuvonta tavoittaa eri kohderyhmät mahdollisimman laajalti	Eri tahot jakavat tietoa vähemmän jätettä tuottavista elämäntavoista muun neuvontatyön yhteydessä	Jätekuukko Oy, Martat, muut tahot ¹⁾	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut	
	1.3 Yritysten materiaalitehokkuutta edistetään yritysneuvonnan avulla	Selvitetään miehitetty neuvonta-/infopisteiden perustaminen (sis. jätehuolto-, energia-, vesi- yms. asiat ottaen mallia Tampereen Moreenia ympäristötietokeskuksen näyttelystä)	Verkostoidutaan yhteistyötahojen kanssa	Kuntien tekniset toimet, Jätekuukko Oy, Pohjois-Savon ympäristökeskus	2007	Toteutunut/ei toteutunut
	1.3 Yritysten materiaalitehokkuutta edistetään yritysneuvonnan avulla	Vuosittainen toimintasuunnitelma yhteistyössä: tietyt kohderyhmät ko. vuodelle (erityisesti pk-yritykset, joilla ei ympäristöalustaveroa)	Toimialakohtaisia oppaita yrityksille (hyödynnetään valtakunnallisia oppaita mahdollisuuksien mukaan)	Kuntien ympäristötoimet, Jätekuukko Oy	Jatkuva, alkaen 2006	Käynnistynyt/ei käynnistynyt
	1.4 Ympäristöluovilla ohjataan (isoja) yrityksiä materiaalitehokkuuteen (jätteiden synnyn ehkäisemiseen ja haitallisuuden vähentämiseen)	Lupaehdot		Ympäristöviranomaiset	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	1.5 Kunnat näyttävät omalla toiminnallaan esimerkkiä jätteiden synnyn ehkäisyssä	Yhteistyö hankintatoimen kanssa		Kunnat, hankintatoimet	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	1.6 Valmistajiin pyritään vaikuttamaan jätteiden synnyn ehkäisemiseksi	Vaikutetaan valmistajiin kuluttajien kautta vaikuttamalla kulutustottumuksiin (ks. 1.2, 1.3 ja 1.6)		Jätekuukko Oy, muut tahot ¹⁾	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	2 Tuotteiden eliniän pidentäminen ja tehokas hyötykäyttöön ohjaaminen	2.1 Tiivistämällä yhteistyöverkoston muodostaminen kierrätyskeskusten tai vastaavien toimijoiden kanssa	Vaikeasti hyödynnettävistä tai käsiteltävistä jätteistä annetaan palautetta valmistajille (esim. tuottajayhteisöjen kautta)	Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		2.2 Hyötyjätekeräyksen laajeneminen (esim. biojätteet, keräyskartonki)	Ks. myös 9.1, toimenpiteet 2-5	Jätekuukko Oy, kierrätyskeskukset	2007	Toteutunut/ei toteutunut
		2.3 Metalliromun, puutarhajätteiden ja maatalousmuovin hyötykäyttöön lisääminen	Pidetään yhteistyöpalaveri kierrätyskeskusten tai vastaavien toimijoiden kanssa yhteisten pelisääntöjen (mitä mimmekin, millä hinnalla) sopimiseksi ja tiedonkulun ylläpitämiseksi	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset ja ympäristötoimet	Vuosittain	Toteutunut/ei toteutunut
		2.4 Biojätteet kompostoidaan pientaloissa, joilla ei ole velvoitetta liittyä järjestettyyn biojätekeräykseen	Keräyksiä laajennetaan Jätekuukon ehdotuksesta	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset toimet	2006	Toteutunut/ei toteutunut
			Järjestetään metalliromun ja maatalousmuovin keräyspalveluja sekä taajamiin puutarhajätteiden keräyspalveluja	Jätekuukko Oy	2007	Opas jaettu x:een kotitalouteen
			Jatetaan kompostointioppas pientaloihin, joissa tyhjennysväli on kesällä yli 2 viikkoa	Jätekuukko Oy, omakotiyhdistykset, Martat, Kotipuutarhaseurat	2008	Kokeiluja tehty x kpl

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU/TOIMILAJI*	AIKA-TAULU/VUOSI	SEURANTA/MITTARI
3 Hyödynnetään raaka-aineeksi kelpaamattomien jätteiden sisältämä energia	3.1 Laitostratkaisu on olemassa	Paikalliset/alueelliset poltto- tai muut ratkaisut selvitetään	Jätekuukko Oy, energiaa tuottavat laitokset	2006-2008	Selvitetty/ei selvitetty
4 Ympäristökuormitus on vähäistä	4.1 Puhdas ympäristö	<p>Ekopisteet ja alueeräysohjeet pidetään siistinä mitoitamalla pisteet mahdollisimman hyvin sekä tyhjentämällä pisteet tehvimmin kertynähuippuina (esim. juhliapyhät) ja kesäaikaan alueilta, joissa on paljon loma-asuntoja</p> <p>Kunnat huolehtivat riittävästä jätehuollon valvonnan resursseista</p> <p>Luodaan toimintamalli valituksia varten</p> <p>Ekö- ja alueeräysohjeita lopetetaan tarvittaessa väärinkäytösten vuoksi</p> <p>Ks. myös 6</p>	Jätekuukko Oy Kunnat Kuntien ympäristötoimet, Jätekuukko Oy Jätekuukko Oy, kunnat	Jatkuva Jatkuva 2007 Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut Käytössä x min/asukas Tehty/ei tehty Toteutunut/ei toteutunut
4.2 Jätettä ei polteta määrysten vastaisesti		Jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä on selkeät rajat polttamiselle ja rajat ovat mahdollisimman yhtenäiset kaikissa kunnissa	Kuntien ympäristötoimet	2005	Toteutunut/ei toteutunut
4.3 Ongelmajätteet vietään asianmukaisesti vastaanottopaikoihin		Annetaan neuvontaa ja tiedotusta jätehuolto-/ympäristönsuojelumääräyksiin mukaisesta poltosta	Jätekuukko Oy, kuntien ympäristötoimet, Martat, Ornakotiyhdistykset	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
4.4 Toimiva yritysten ja yhteisöjen jätehuolto (lajittelu, ongelmajätehuolto, siisteys, kustannustehokkus)		<p>Tuotetaan tiedotusmateriaalia nouthoijien käyttöön ja neuvotellaan sen jaosta nuohousyrittäjien kanssa</p> <p>Määräyksiin valvonta (valituksiin reagoidaan nopeasti ja tehokkaasti)</p> <p>Ks. 11.4</p>	Jätekuukko Oy, kuntien ympäristötoimet Kunnat	2008 Jatkuva	Materiaali jaettu/ei jaettu Toteutunut/ei toteutunut
		Järjestetään säännöllisesti yhteistyöpalaveria yritysneuvonnan ja kuntien ympäristötoimen kesken palvelutarpeen selvittämiseksi	Jätekuukko Oy, kunnat	Vuosittain	Palaveria pidetty x kpl vuodessa
		Järjestetään yrityksille toimialakohtaisia kampanjoita, joilla selvitetään yritysten ongelmia ja toiveita jätehuollon osalta, tiettyjen toimialojen jäteongelmia ja samalla neuvotaan yrityksiä toimivan jätehuollon järjestämiseksi (1-2 kpl vuodessa)	Jätekuukko Oy, kunnat (yritys- ja ympäristötoimet)	Alkaen 2007	Kampanjoita toteutettu x kpl/vuodessa
		Kaavoituksella varataan alueita yritysten jätehuollon toimintoja varten (välivarastot, käsittelypaikat jne.)	Kuntien tekninen toimi (myös kaavoituspuoli)	Jatkuva	Alueita varattu/ei varattu
		Järjestetään yrityksille tilaisuuksia jätehuollon kehittämiseksi yhteistyötoimien kanssa palvelujen esittämiseksi	Jätekuukko Oy, kuntien ympäristötoimet, (yrittäjä)järjestöt, koulutustahot	Jatkuva	Tilaisuuksia x/vuosi kpl
		Ks. myös 5.4			

KRITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU/ TOIMILAJI(*)	AIKA-TAULU/ VUOSI	SEURANTA/ MITTARI
5 Riittävän palveluverkoston muodostaminen	5.1 Ylijäämämaat ohjataan hyötykäyttöön	Kaikkia kunnissa on riittävästi vastaanottoaikoja/ hyötykäyttökohteita, joihin ylijäämämaat voidaan ohjata (pyritään ohjaamaan suoraan hyötykäyttökohteisiin)	Kuntien tekniset toimet	Jatkuva	x kpl vastottoaikoja ja hyötykäyt.kohteita/kunta
	5.2 Kantojen hyödyntäminen (energiana)	Kannoille järjestetään vastaanottoaikat/ välivarastot	Kuntien tekniset toimet	2007	Toteutunut/ei toteutunut
	5.3 Maatilojen jätteet saadaan talteen	Järjestetään maatilojen jätteenkeräyksiä yhteistyössä ongelmajäteyhdyntöiden kanssa	Jätekuikko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		Annetaan maataloilille tietoa tilauskuljetuspalveluista (esim. rakennusjäte-eriä varten) Ks. myös 2.3 ja 6.2, 2. toimenpide	Jätekuikko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	5.4 Yrityksille (erityisesti pk) ja yhteisöille on tarjolla helpon ja lainsäädännön mukaisen jätteenhoiton toteuttamiseksi selkeitä järjestämisehtoja	Jätekuikko Oy tarjoaa yrityksille valmiita toimialakohtaisia jätteenhoitoratkaisuja sekä pk-yrityksille kuljetuspalveluja Pk-yrityksille tarjotaan mahdollisimman vaivaton ja kustannustehokas tapa toimittaa ongelmajätteen asianmukaiseen vastaanottoaikaan Ks. myös 4.4	Jätekuikko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	5.5 Loma-asukkaalle on tarjolla monenlaisia laadukkaita ja joustavia liittymistapoja	Maakinoidaan/helotetaan kimppejen muodostamista kimppekampanjalla (tarjolla sopimusmalleja, laskelmia, kimppevastava koulutusta) Ks. myös 6.2, 4. toimenpide ja 1.1	Jätekuikko Oy	2006	Toteutunut/ei toteutunut
	5.6 Erityisjätteille on järjestetty vastaanotto	Ohjeen laatiminen terveydenhuollon jätteitä vastaanavien jätteiden hävittämiseksi	Kuntien ympäristötoimet, Jätekuikko Oy (KYS)	2007	Tehty/ei tehty
5.7 Kaavoituksessa otetaan huomioon vastaanottoaikojen tilaan tarve		Toimenpiteet eläimäisten jätteiden osalta selvitetään (sivutuoteasetus)	Jätekuikko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	2007	Selvitetty/ei selvitetty
		Pilaantuneille maille on hätätilanteissa osoitettava asianmukainen paikka	Kuntien tekniset toimet	Jatkuva	Paikat tiedossa/ei tiedossa
		Jokaisessa kunnassa on alue tai voimassa oleva sopimus alueesta, jonne pilaantuneiden maiden pienerät otetaan vastaan.	Kuntien tekniset toimet	2008	Alueet tai sopimukset olemassa/ ei olemassa
		Selvitetään ja kootaan asukasjätteenhoiton toimintojen (vastaanottoasteet, välivarasto, käsitelypaikat jne.) tilatarpeet kaavoitusta varten ja varataan kaavoituksella ko. alueet	Kuntien tekniset toimet (myös kaavoituspuoli), Jätekuikko Oy	Jatkuva	Tehty/ei tehty

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU/ TOIMIJAT)*	AIKA- TAULU/ VUOSI	SEURANTA/ MITTARI
6 Laadukkaat tiedotus- ja neuvontapalvelut	6.1 Tiedotuksen ja neuvonnan resurssit ovat riittävät	Kotitalouksien neuvonnan painopisteet, vaikuttavuus ja resurssit tarkastellaan vuosittain	Jätekkko Oy, neuvottekunta	Vuosittain	Toteutunut/ei toteutunut
		Toiminnan suunnitelmallisuus yhteistyössä kuntien ja alueellisten ympäristökeskusten kanssa (esim. toimintasummitelma vuosittain)	Jätekkko Oy, kuntien ympäristötoimet, alueelliset ympäristökeskukset	Vuosittain	Suunnitelmia tehdään/ei tehdä
		Jäteneuvonnassa tehdään valtakunnallista yhteistyötä	Jätekkko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		Ks. myös 1.2, 2. toimenpide			
	6.2 Tiedotusta on myös erityisryhmille (loma-asukkailla ja maataloilille)	Lisätään yhteistyötä maatalousjärjestöjen kanssa	Jätekkko Oy, kuntien ympäristötoimet, Maatalousjärjestöt	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		Laaditaan mautilojen jätehuolto-opas	Jätekkko Oy	2006	Laadittu/ei laadittu
	Laaditaan loma-asuntojen jätehuolto-opas	Jätekkko Oy	2006	Laadittu/ei laadittu	
	Markkinoidaan jätehuollon palveluja loma-asukkailla	Jätekkko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut	
	Ks. myös 5.5, 1. toimenpide				
6.3 Tiedotuksella ja neuvonnalla tuetaan laimsaadännön ja määräysten tavoitteiden toteutumista	Tulevista laki- yms.muutoksien tuomista käytännön muutoksista tiedotetaan kuntien antamien ohjeiden mukaisesti	Jätekkko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut	
6.4 Tiedotus- ja neuvonta on laadukasta ja riittävä	Tehdään kohdennettuja oppaita: kompostointi, lajittelu jne.	Jätekkko Oy	2006	Oppaita tehty x kpl	
	Tehdään joka talouteen jaettava jätehuoltolehti vuosittain	Jätekkko Oy	Alkaen 2007	Toteutunut/ei toteutunut	
	Päivitetään säännöllisesti kaikkien kuntien jätehuollon infopisteet (esitteitä jaossa)	Kuntien tekniset- ja ympäristötoimet, Jätekkko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut	
	Ks. myös 9.1, 5. toimenpide; 13.3 ja 14.1, 1. toimenpide				
6.5 Kuntalaisia kuullaan kuntien ja yhtiön yhteistyönä	Kyselyt, keskustelutilaisuudet, luottamusmiesten kuuleminen	Jätekkko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	Jatkuva	Tilaisuuksia pidetty/ kyselyjä tehty x kpl	
6.6 Asiakkailla on mahdollisuus vastaviestintään	Palautteen jättömahdollisuus (netti, palautelaatikot)	Jätekkko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut	
	Asiakkaiden antama palaute huomioidaan tiedotuksen ja neuvonnan kehittämisessä	Jätekkko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut	

KRITINEN MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUULU/TOIMILAJI(*)	AIKA-TAULU/VUOSI	SEURANTA/ MITTARI
7 Taksat ovat läpinäkyvät	7.1 Hintojen määräytymisperusteet ovat selkeitä ja läpinäkyvät	Taksat laaditaan siten, että taksan koostumus on eritelty (läpinäkyvyys)	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset toimet	2006	Toteutunut/ei toteutunut
	7.2 Taksoilla kannustetaan	Oretaan käyttöön taksan kiinteä maksuosasiakkaille maksuttomia palveluja varten	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset toimet	2006	Toteutunut/ei toteutunut
	7.3 Asiakas on selvillä taksarakenteesta	Taksarakenteella kannustamismahdollisuudet selvitetään	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset toimet	2005-2006	Toteutunut/ei toteutunut
	7.3 Asiakas on selvillä taksarakenteesta	Asiakkailla on tarjolla tietoa taksarakenteesta	Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
8 Yhteiset ja selkeät pelisäännöt ja käytännöt	8.1 Jätehuoltomääräykset ovat yhtiön toimintaa koskevalta osiltaan yhtenäiset	Perustetaan JÄHMÄ 2 -työryhmä jätehuoltomääräyksen ajantasaistamiseksi	Kuntien ja Jätekuukon edustajista koottu työryhmä	2005	Määräykset ajantasaistettu/ajantasaistamien kesken
	8.2 Jätehuollon vastuu, toimintaperiaatteet ja tehtävien jako ovat kaikille osapuolille selvät (tilaajan - tekijän - valvojan vastuu ja työt)	Ajantasaistetut jätehuoltomääräykset hyväksytään kunnissa	Kuntien tekniset toimet	2005	Määräykset hyväksytyt/ei hyväksytyt
	8.3 Kuntien välisiä yhteistyötä tiivistetään	Tehdään jätehuoltomääräyksen uusimisen yhteydessä pelisäännöt ja toimintaperiaatteet	JÄHMÄ2-työryhmä	2005-2006	Tehty/ei tehty
	8.4 Kaikki jätelain 10 §:n tarkoittamat kiinteistöt kuuluvat järjestettyyn jätehuoltoon ja jätehuollon asiakasrekisteri on ajan tasalla	Vuosittaiset, vuorovaikutteiset yhteistyöpalaverit	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	Jatkuva	Palavereja pidetty/ei pidetty vuosittain
	8.5 Järjestettyä jätteenkuljetuksesta vapautuksen saaneet asiakkaat saadaan tietoisiksi velvoitteistaan (vapautukset kumotaan 1.1.2006)	Varmistetaan, että jätehuollon viranomaistehävien (liittymisvelvoitteen valvonta, taksasta poikkeaminen) delegointi on hoidettu kaikissa kunnissa	Kuntien tekniset toimet	2006	Toteutunut/ei toteutunut
	8.3 Kuntien välisiä yhteistyötä tiivistetään	Jätestrategiahankkeen neuvottelukunta (tai muu vastaava ryhmä) kokoontuu säännöllisesti	Kuntien tekniset- ja ympäristötoimet, Jätekuukko Oy	Vuosittain	Kokoontunut/ei kokoontunut
	8.4 Kaikki jätelain 10 §:n tarkoittamat kiinteistöt kuuluvat järjestettyyn jätehuoltoon ja jätehuollon asiakasrekisteri on ajan tasalla	Löydettyille "vapaamaksustajille" ilmoitetaan liittymisvaihtoehdot	Jätekuukko Oy, kunnat	Vuosittain	Rekisteri verrattu/ei verrattu
	8.5 Järjestettyä jätteenkuljetuksesta vapautuksen saaneet asiakkaat saadaan tietoisiksi velvoitteistaan (vapautukset kumotaan 1.1.2006)	Vähäinen jättemäärä huomioidaan jätehuoltomääräyksen mukaisilla tyhjennysväleillä ja pienillä jäteasioilla	Kuntien tekniset toimet	Vuosittain	x % liittymisvelvoillisista liittynyt
		On olemassa järjestelmä, jolla katsotaan liittyneeksi (kaikille on osoitaa keräysväline)	Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ ei toteutunut
		Maksuista vapautetaan tarvittaessa autotallot ja sellaiset saaret ja muut alueet, joilta ei ole liikenneyhteyksiä tai ei ole luontaista liikennöintiä Jätekuukon toimialueelle (edellyttäen, että on lupa Jätekuukon toimialueeseen kuulumatonta kunnasta, jonka alueelle jätteet vietään)	Kuntien tekniset toimet, Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		Viranomaiskirjeellä ja tiedotuksen ja neuvonnan avulla lähestytään vapautuksen saaneita	Kuntien tekniset toimet, Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
				2005	Kaikkie osoitettu keräysväline, jolla liittynyt jätehuoltoon

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU/ TOIMIJAT)*	AIKA- TAULU/ VUOSI	SEURANTA/ MITTARI
9 Yhteistyö jätehuollon järjestäjien kesken	9.1 Toimiva yhteistyö	<p>Tiivis, jatkuva yhteydenpito eri toimijoiden kesken</p> <p>Jätekuukko Oy toimii kuntien ja tuottajavastuuohjien välillä linikkina (palvelutaso-, raportointi- yms. asioissa)</p> <p>Jätekuukko Oy välittää kuntien toiveet palveluverkostosta tuottajavastuuohjalle</p> <p>Jätekuukko Oy voi tarjota maksullisia lisäpalveluja kuntien jätehuoltovastuun ulkopuolisten jäteiden tuottajille</p> <p>Tiedotetaan ja neuvotaan tuottajavastuun alaisista jätteistä yhteistyössä (vastuu tuottajayhteisöllä, mutta tieto esim. vastaanottopisteistä saatavissa myös Jätekuukolta)</p>	<p>Jätekuukko Oy, muut toimijat</p> <p>Jätekuukko Oy, tuottajavastuu-yhteisöt</p> <p>Jätekuukko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet</p> <p>Jätekuukko Oy</p> <p>Tuottajavastuu-yhteisöt, Jätekuukko Oy, kuntien tekniset ja ympäristötoimet</p>	<p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p>	<p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p>
10 Toimiva logistiikka	10.1 Kuljetuslogistiikka on optimoitu	<p>Kuljetusten kilpailutus</p> <p>Kuljetajapalautteen hyödyntäminen</p> <p>Tehdään pelisäännöt joustoihin (esim. yhimääräiset tyhjennykset, tyhjennysten keskeytykset)</p>	<p>Jätekuukko Oy</p> <p>Jätekuukko Oy</p> <p>Jätekuukko Oy, kunnat</p>	<p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p> <p>2005-2006</p>	<p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Tehty/ei tehty</p>
	10.2 Kunnat ovat päättäneet saostus- ja umpikaivoilteiden osalta järjestetyn jätteenkuljetuksen muodon (kunnan järjestämä vai sopimusperusteinen)	<p>Kunnissa tehdään päätös järjestämisestä (sopimusperusteinen/kunnan järjestämä)</p> <p>Lietteiden keräyslogistiikan järjestäminen ja asianmukainen käsittely (alueittain liikkeelle) (mikäli valitaan kunnan järjestämä jätteenkuljetus)</p> <p>Valvomassa hyödynnetään kuljetusten järjestäjän ylläpitämää rekisteriä (mikäli valitaan kunnan järjestämä jätteenkuljetus)</p> <p>Järjestetään tiedotusta</p>	<p>Kunnat</p> <p>Kuljetusten järjestäjä</p> <p>Kunnat</p> <p>Kunnat</p>	<p>2006</p> <p>2006</p> <p>2006-2007</p> <p>2005</p>	<p>Päätökset tehty/ei tehty</p> <p>x kpl liityneitä</p> <p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Järjestetty/ei järjestetty</p>
	10.3 Tieto kiinteistökohtaisista jätemääristä on käytettävissä	<p>Jäteasiat voidaan punnita jäteautossa tyhjennyksen yhteydessä</p>	<p>Jätekuukko Oy</p>	<p>2009</p>	<p>Toteutunut/ ei toteutunut</p>
	10.4 Jätteiden keräilypisteet ovat toimivat	<p>Rakennusvaiheessa huolehditaan päätoteuttajan kanssa asiallisten keräilypisteiden rakentamisesta, Jätekuukko Oy antaa tarvittaessa asiantuntija-apua</p> <p>Järjestetään keskustelutilaisuuksia kuntien rakennusvalvonnan ja rakennuslupamietojien kanssa</p>	<p>Kuntien rakennusvalvonta, Jätekuukko Oy</p> <p>Jätekuukko Oy, rakennusvalvonta, suunnittelijat</p>	<p>Jatkuva</p> <p>2006</p>	<p>Toteutunut/ei toteutunut</p> <p>Järjestetty/ei järjestetty</p>

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU/ TOIMIJAT(*)	AIKA- TAULU/ VUOSI	SEURANTA/ MITTARI
11 Jätehuolto järjestetty määrättyyn palvelutason mukaisesti ²⁾	11.1 Riittävä aluekeräyspisteverkosto	Jokaissa kunnassa on vähintään yksi ympärivuotinen, jätehuoltomääräyksien mukainen, katokselainen ja lukittu aluekeräyspiste, joka sijoitetaan toiminnallisesti hyvään paikkaan	Jätekuukko Oy	2006-2007	x kpl aluekeräyspisteitä järjestetty
	11.2 Riittävä ekopisteverkosto	Kesäajaksi järjestetään jätehuoltomääräyksien mukaisia, katokselisia ja lukittuja aluekeräyspisteitä vähintään 1 kpl/1000 loma-asuntoa toiminnallisesti hyvin paikkoihin, elleivät loma-asunnot ole järjestäneet jätehuoltoaan muutoin Saaristossa oleville vakituksille kiinteistöille ja loma-asunnoille järjestetään mahdollisuus liittyä satamissa oleviin, veneilijöille tarkoitettuihin keräyspisteisiin tai aluekeräyspisteisiin Aluekeräyspisteiden ympärivuotisille käyttäjille markkinoidaan muita jätehuollon järjestämistä vaihtoehtoja Kaikkien vähintään 1000 asukkaan taajamien ja kaupunginosien osalta selvitetään tarve ja mahdollisuus rakentaa korkeatasoinen ekopiste, jossa on useiden eri jätelajien keräys, kuitenkin siten, että jokaisessa kunnassa on vähintään yksi korkeatasoinen ekopiste. Ekopisteverkostoa täydennetään yleisten kulkureittien varsille ja liikenteen risteämisskohtiin rakennettavilla ekopisteillä Mahdollistetaan kuntalaisten itse järjestämät ekopisteet kimmattyyppisenä	Jätekuukko Oy	2005-2007	x kpl kesäajan aluekeräyspisteitä järjestetty
	11.3 Isojen jätte-esineiden ja metalliromujen vastaanotto palvelut ovat hyvin saavutettavissa	Mahdollisuus rakentaa korkeatasoinen ekopiste, jossa on useiden eri jätelajien keräys, kuitenkin siten, että jokaisessa kunnassa on vähintään yksi korkeatasoinen ekopiste. Ekopisteverkostoa täydennetään yleisten kulkureittien varsille ja liikenteen risteämisskohtiin rakennettavilla ekopisteillä Mahdollistetaan kuntalaisten itse järjestämät ekopisteet kimmattyyppisenä Paikallisten jäteasemien lukumäärä pidetään vähintään nykyisellä tasolla, määrää tarkennetaan palvelutasoyöryhmissä Paikalliset jäteasemat, joissa käy vuodessa vähintään 20 000 asiakasta, ovat auki vähintään kahtena lauantaina vuosittain. Alle 20 000 asiakkaan paikalliset jäteasemat ovat avoimena lauantaisin vähintään kerran vuodessa (Koti Kerralla Kuntoon -päivä) ³⁾ Tarve paikallisten jäteasemien aukioloon iltaisin tarkastellaan kunnittain ³⁾ Isokoisten jätte-esineiden keräyspalveluja kehitetään	Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	11.4 Ongelmajätteiden vastaanotto paikat ovat hyvin saavutettavissa	Ongelmajätteiden vastaanotto paikat ovat auki samoina lauantaina kuin paikalliset jäteasemat (ks 11.3, 2. toimenpide) ³⁾ Ongelmajätteiden vastaanotto paikkojen aukioloaikojen sopivuutta tarkastellaan kunnittain ³⁾ Ongelmajätteiden keräyspalveluja kehitetään yhteistyössä ongelmajäteyritysten kanssa, esim. järjestämällä öljynkeräys- yms. kohdistettuja tempauksia Ks. myös 5-4, 2. toimenpide	Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	11.5 Palvelutason määrittelyä jatketaan	Perustetaan palvelutasoyöryhmä, joka jatkaa määrittelyä	Kuntien tekniset- ympäristötoimet, Jätekuukko Oy	2005	Määrittely suoritettu loppuun/ määrittely kesken

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU/TOIMIA(T)*	AIKA-TAULU/ VUOSI	SEURANTA/ MITTARI
12 Toimiva yhteistyö viranomaisten, järjestäjien ja asiakkaiden välillä	12.1 Toimiva yhteistyö kuntien ja yhtiön välillä	Säännölliset ja vuorovaikuttiset yhteistyöpalaaverit	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		Kunnilla on halutessaan mahdollisuus osallistua jätehuollon merkittävien hankkeiden suunnitteluun	Kuntien tekniset- ja ympäristötoimet, Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		Kuntia kuullaan vähäistä isommissa jätehuollon hankkeissa	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		Perustetaan säännöllisesti kokoontuvia yhteistyö-/teematyöryhmiä	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset- ja ympäristötoimet	2007	Ryhmiä perustettu x kpl
	12.2 Asiakkaat ovat tietoisia kunnan ja yhtiön välisestä työnjaosta ja menettelyistä	Ks. myös 4.1, 3. toimenpide Tiedotusta työnjaosta (myös viranomaisen toimenkuvasta)	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset - ja ympäristötoimet	2008	Toteutunut/ei toteutunut
	12.3 Ajantasaisen oikean tiedon saa kunnasta ja yhtiöstä	Sähköinen viestintä kuntien ja Jätekuukon välillä	Jätekuukko Oy, kunnat	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
13 Järjestäjien tuottama raportointi selkeää ja ymmärrettävää	13.1 Raportointi tieto äyryttä säästösten vaatimukset ja on käytettävissä toimijoiden ja viranomaisten työkaluna	Jätekuukon kuntiin toimittamat raportit sisältävät kaikki tarpeelliset tiedot (oman kunnan asiakasmäärän, tempauksissa kerätyt jätemäärät sekä tiedot omaista paikallisesta jäteasemasta ja lyhyesti muiden kuntien teknisten vastaavat jätemäärät)	Jätekuukko Oy	Vuosittain	Toteutunut/ei toteutunut
		Jätekuukon raportointiin sisältyy myös muiden toimijoiden raportit käsitellyistä jätteistä (Jätekuukon vastaanottopisteiden kautta kulkeneiden jätteiden osalta)	Jätekuukko Oy	Vuosittain	Toteutunut/ei toteutunut
		Efekon ympäristöraportointihankkeen tulokset huomioidaan raportoinnin kehittämisessä	Jätekuukko Oy	2006-2007	Huomioitu/ei huomioitu
	13.2 Seuranta on ajantasaista	Olemassa olevien atk-järjestelmien kehittäminen	Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	13.3 Asiakkaat saavat tietoa jätemääräistä	Jaetaan asiakkaille yleistä tietoa jätemääräistä	Jätekuukko Oy	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
		Asiakkaan vuosittaisen kumulatiivisen jätemäärän seuranta (esim. laskun mukana)	Jätekuukko Oy	2009	Toteutunut/ei toteutunut
		Yritykset saavat automaattisesti tiedon vuosittaisesta jätemäärästään	Jätekuukko Oy	2008	Toteutunut/ei toteutunut
		Ks. myös 10.3			
	13.4 Jätehuoltoa koskeviin kyselyihin vastataan	Jätekuukko Oy vastaa kyselyihin, kunnat avustavat tarvittaessa	Jätekuukko Oy, kuntien tekniset - ja ympäristötoimet	Jatkuva	x kpl vastaajia kyselyjä
14 Kaikki asiakkaat ovat tietoisia velvoitteistaan	14.1 Asiakkaille on tarjolla oikea-aikainen, oikea tieto	Markkinoidaan ja järjestetään aktiivisesti neuvontatilaisuuksia esim. kouluille, kylätoimikunnille	Jätekuukko Oy, kuntien ympäristötoimet	Jatkuva	Tilaisuuksia järjestetty x kpl vuodessa
		Ks. myös 6.4 ja 12.4			

SELITYKSET:

* Jos toimijoita on useita, koordinoija on kirjattu ensimmäiseksi.

¹⁾ Muut tahot = Martat, 4H-yhdistys, Partio, Luonnonsuojeluyhdistykset, Kansalaisopistot, Maatalousneuvotajajärjestöt ym. tarpeelliseksi katsotut tahot

²⁾ Asiakkaalta perittävältä takson pienimmällä mahdollisella maksuosalla saa tässä strategassa yhteisesti sovittuun palvelutason, jota äydyndetään kohdassa 11.5 mainitussa Palvelutasotyöryhmässä. Jos johonkin kuntaan halutaan enemmän palveluja, nostetaan takson kiinteää maksuosaa kunnan alueella.

³⁾ Käydään tarkemmin läpi Palvelutasotyöryhmässä